

ítróttur

Kann eingin sláa metið hjá Fontaine?

Hvørja ferð eitt HM í fótbólta er komið at enda, setur ein meira tjúkkur harri seg væl til rættis í stólinum við einum glasi av pernod, og við einum smíli kann hann siga, at hansara met enn ikki er sligið.

Soleiðis hevur fraklendingurin Just Fontaine kunna enda allar HM-kappingar í fótbólta síðani 1958 í Svøríki. Tá skeyt hann nevnliga 13 mál, og hevur tað vist seg at vera nærum ógjørligt at sláa hetta met.

Tann, ið hevur verið nærmast er »Der Bomber«, Gerd Müller úr Vesturtýskalandi, sum í Mexico í 1970 skoraði 10 mál.

Við HM fyri 4 árum síðani varð tað pólandingurin Lato, ið varð besti málskjútti við 8 málum.

Annars sær listin yvir bestu málskjúttarnar í HM samanhangi soleiðis út.

1930 Uruguay

Stabile, Argentina 8

Cea, Uruguay 5

1934 Italia

Schiavio, Italia 4
Nejedly, Tsjekoslovak 4
Conen, Týskland 4

1938 Frakland

Leonidas, Brasilia 8
Szenegeller, Ungarn 7
Piola, Italia 5

1950 Brasilia

Ademir, Brasilia 7
Schiffino, Uruguay 5
Basora, Spania 5

1954 Schweiz

Kocsis, Ungarn 11
Morlock, Vesttýskland 6
Probst, Eysturriki 6
Huegi, Schweiz 5

1958 Svøríki

Fontaine, Frakland 13
Rahn, Vesturtýskland 6
Pele, Brasilia 6
McPharland, Norðurl. 5
VaVa, Brasilia 5

1962 Chile

Jerkovic, Jugoslavia 5

VaVa, Brasilia 4
Garinchia, Brasilia 4
Sanchez, Chile 4
Albert, Ungarn 4
Ivanov, Sovjet 4

Onkland

Eusebio, Portugál 9
Haller, Vesturtýskland 5
Beckenbauer, do. 4
Bene, Ungarn 4
Porkujan, Sovjet 4
Hurst, England 4

1970 Mexico

Gerd Müller, V-Týskl. 10
Jair, Brasilia 7
Cubias, Peru 5
Pele, Brasilia 4

1974

Vesturtýskland

Lato, Póland 8
Edström, Svøríki 5
Szarmach, Póland 5
Rep, Holland 4
Neeskens, Holland 4
Gerd Müller, V-Týskl. 4

HM er fyri tey ríku

Litirnir og tær vøkru myndirnar á teimum ymsu bóklingunum, ið tú fær frá ferðamannastovunum, kunnu ikki fjala tað Argentina, ið er gerandisdagurin hjá 26 milljónum menniskjum.

Tað er ein gerandisdagur, ið fyri mong er einstýðandi við fongslu, pining og morð ella arbeiðsloysi, fátækt og svongd.

Orsakað av hesum er HM í fótbólta fyri tey fáu. Fyri tey mongu er HM ein hending, ið tey hava hoyrt um — tey eru ikki sloppin undan at hoyra um hana — men hetta er fyrst og fremst ein hending, tey ongar møguleikar hava fyri at siggja ella tiansheldur taka lut í — tey kunnu bert vera við til at gjalda hallið.

At hallið verður tað størsta, ein veit um í samband við HM-kappingar er longu greitt. Atgongugjaldið er óvanliga høgt, og solan av atgongumerkjum er nærum steðgað og alt ov nógv merki eru enn óseld.

Bert tey við teimum høgu lønunum kunnu gjalda. Lønirnar hjá arbeiðarunum, sum eru skerdar fleiri ferðir síðani hernaðarkvettið 24. mars 1976, røkka næstan ikki til dagliga breyðið — og slettis ikki til HM-atgongumerki.

Tann iløga, ið Argentina hevur lagt til hetta HM, er um 700 milljónir dollars, og bert ein litil partur av hesum peningi kemur innaftur. HM kann

koyra Argentina á húsagang, og er figgjarsæð landsins frammanundan ein av heimsins vánaligastu.

Mistak

Varafiggjarmálaráðharrin, Juan Aleman, hevur, í samrøðu við vikublaðið »Gente« í Buenos Aires, sagt, at byggjarbeiðini í samband við HM bert fremja inflatiónina.

Byggiarbeiðini kunnu ikki svarast figgjarglaga, tey eru bert sokallað »prestige-projektir.« Um vit ikki skuldu hildið hetta HM, var hallið á handilsjavnaðinum minni og inflatiónin hevði verið minni. At vit tóku HM uppá okkum er eitt mistak, endaði Aleman.

Orsøkin til, at fólk ikki keypa atgongumerki, kann vera — burtursæð frá manglandi peningi — at øll, ið keypa atgongumerki verða registrerað, sjálvt um ringt kann vera at fata, hví so er.

Eftirlitið við íbúgarum landsins er frammanundan nærum 100% effektivt, og roknað kann við, at tey menniskju, ið krøgva seg fyri myndugleikunum, ikki koma fram, bert fyri at fáa eitt atgongumerki til ein fótbóltsdyst.

Hernaðarstýrið hevur, síðan tað tók ræðið, bart nærum alla andstöðu niður við harðskapi. Hvønn dag verða fólk í hópatali tikin av politistalið-

num og er hetta fyri mong einstýðandi við pining og tey sleppa ikki undan við lívinum.

»Hvørva«

Mest vanligar er tó, at fólk bert »hvørva.« Frágreiðingar frá Amnesty International vísar, at 15–20.000 menniskju eru »horvín.« Hernaðarvaldið noktar at kenna nakað til tey.

7–8000 eru myrd og fongslini og týningarlegurnar eru fullar av politiskum fangum, eini 8–10.000.

Henda jagstran av teimum, ið stjórnheldur vera mótsøðumenn, hevur ført við sær, at fólk í hópatali flýggja frá Argentina. Bert í Venezuela eru um 25.000 argentinisk flóttarfolk.

Verkføll og kravgongur eru bannað í Argentina. Arbeiðsmannafeløgini og yrkisfeløgini eru øll undir strongum eftirliti og tey bløð, ið ikki eru stongd, eru undir sensuri.

Fótbólts-HM er lagt til rættis sum eitt stórt »propaganda-nummar.« ið skal vaska blóðdálkaða skjoldur hernaðarvaldsins. Um HM sleppur undan tí ófriði, ið mong vænta, so má ein sanna, at kúgingin er fullkomin, og at nærum øll andstöða er niðurbard, sjálvt um hetta frá almennari síðu vil verða nýtt sum eitt tekin um, at landinum ræður friður og semja.

HM-fótbóltur gjøgnum tíðirnar:

Brasilia er nógv tann sterkasta tjóðin!

Ovast á listanum yvir hvør hevur vunnið fótbólt HM gjøgnum tíðirnar liggur Brasilia. Teir hava vunnið ikki færri enn trýggjar ferðir og eru hesir sigrar allir komnir millum 1958 og 1970.

Fyriuttan hetta hava brasilianarar einaferð verið nummar tvey, einaferð nummar trý og einaferð nummar fyra og er hetta nógv meira enn nokur onnur tjóð kann vísa fram.

at tað er so langt síðan sum millum 1934 og 1950, at sigrararnir koma.

Einasta norrøna tjóðin, ið hevur gjørt seg galdandi í samband við HM er Svøríki. Svøríki hevur tvær ferðir verið nummar 3, nevnliga í 1938 og í 1950 og í 1958 taptu teir finaluna á heimavølli við 5 málum móti 2 móti Brasilia.

Listin yvir vinnandi londini sær soleiðis út:

HM 1930 í Uruguay

1. Uruguay
2. Argentina
3. USA
4. Jugoslavia
Finala: Uruguay-Argentina 4–2.

HM 1934 í Italia

1. Italia
2. Týskland
3. Tsjekoslovakia
4. Eysturriki
Finala: Italia–Tsjekoslovakia 2–1 eftir umdyst.

HM 1938 í Fraklandi

1. Italia
2. Ungarn
3. Brasilia
4. Svøríki
Finala: Italia–Ungarn 4–2.

HM 1950 í Brasilia

1. Uruguay
2. Brasilia

Framhald á síðu 7

